

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 584/2025-74

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Baricovej a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Advokátska kancelária VERIONS, s. r. o., Radvanská 21, Bratislava, a sťažovateliek [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a malotej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, proti postupu Krajského súdu v Trnave v konaniach vedených pod sp. zn. 12CoP/24/2023 a sp. zn. 12CoP/12/2025 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Krajského súdu v Trnave v konaniach vedených pod sp. zn. 12CoP/24/2023 a sp. zn. 12CoP/12/2025 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Sťažovateľom **p r i z n á v a** finančné zadosťučinenie každému po **1 000 eur**, ktoré **j e** im Krajský súd v Trnave **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
3. Krajský súd v Trnave **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi [REDAKOVANÉ] trovy konania **1 423,75 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 1. júla 2025 v znení jej doplnení z 2. júla 2025 a 30. júla 2025 sa sťažovatelia označení v záhlaví tohto nálezu domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života podľa čl. 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie svojej veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľky [REDAKOVANÉ] a maloletá [REDAKOVANÉ] sa navyše domáhajú vyslovenia porušenia práva na rodičovskú výchovu a starostlivosť podľa čl. 41 ods. 4 ústavy a čl. 7 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa a sťažovateľ [REDAKOVANÉ] sa domáha aj vyslovenia porušenia práva na starostlivosť o deti podľa čl. 41 ods. 4 ústavy postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v napadnutých konaniach. Sťažovatelia navrhujú uloženie príkazu krajskému súdu konať bez zbytočných prietáhov, ako aj priznať sťažovateľom každému po 9 000 eur. Zároveň navrhujú priznať im náhradu trov konania.

2. Z ústavnej sťažnosti a príloh k nej priložených vyplýva, že sťažovateľ podal 23. decembra 2014 na Okresnom súde Bratislava IV návrh na zmenu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým sťažovateľkám, ktorým požadoval ich zverenie do svojej osobnej starostlivosti s tým, že styk matky s maloletými sťažovateľkami zostane neupravený.

3. Okresný súd Bratislava I o návrhu rozhodol rozsudkom sp. zn. 3P/15/2015 z 5. augusta 2020. V rámci konania o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I podal 26. júla 2021 sťažovateľ návrh, ktorým sa domáhal nariadenia výchovného opatrenia, o ktorom Krajský súd v Bratislave rozhodol tak, že ho uznesením sp. zn. 11CoPno/12/2021 z 3. augusta 2021 zamietol z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti.

4. Následne sťažovateľ podal 28. septembra 2021 na Okresnom súde Malacky návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a uloženie výchovného opatrenia, ktorý bol postúpený Okresnému súdu Bratislava I ako súdu miestne príslušnému, ktorý o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia formou uloženia výchovného opatrenia maloletým sťažovateľkám (podrobenie sa odbornému psychologickému poradenstvu v trvaní šiestich mesiacov) rozhodol uznesením sp. zn. 7P/1/2021 z 3. novembra 2021 tak, že tento zamietol. Proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 3. novembra 2021 podal 3. decembra 2021 sťažovateľ odvolanie, ktoré bolo predložené Krajskému súdu v Bratislave na rozhodnutie 9. decembra 2021.

5. Krajský súd v Bratislave následne vykonával úkony doručovania odvolania účastníkom konania a uznesením sp. zn. 11CoP/445/2021 z 10. januára 2022 uznesenie súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, potvrdil.

6. Uznesením Okresného súdu Bratislava I z 3. marca 2022 bol návrh sťažovateľa na uloženie výchovného opatrenia zamietnutý.

7. Proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 3. marca 2022 bolo podané 13. apríla 2022 odvolanie, pričom spis bol na rozhodnutie Krajskému súdu v Bratislave predložený v auguste 2022 (konanie vedené pod sp. zn. 11CoP/274/2022).

8. Krajský súd v Bratislave postúpil 15. júna 2023 spis na rozhodnutie o odvolaní krajskému súdu ako súdu funkčne a kauzálne príslušnému (konanie vedené pod sp. zn. 12CoP/24/2023), ktorý s postúpením veci nesúhlasil, z dôvodu čoho bola vec postúpená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky, ktorý uznesením sp. zn. 1Ndc/12/2023 z 12. júla 2023 rozhodol o tom, že na prejednanie a rozhodnutie vo veciach vedených krajským súdom pod sp. zn. 12CoP/24/2023 a 12NcP/2/2023 je príslušný krajský súd.

9. Rozsudkom sp. zn. 12CoP/24/2023 z 31. januára 2024 krajský súd uznesenie súdu prvej inštancie potvrdil. Proti citovanému rozsudku sťažovateľ podal dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd uznesením sp. zn. 7CdoR/12/2024 z 12. decembra 2024 tak, že citovaný rozsudok zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (konanie vedené krajským súdom následne pod sp. zn. 12CoP/12/2025).

10. Na pojednávaní 2. júla 2025 bol krajským súdom vyhlásený rozsudok, ktorým bolo rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdené.

11. Sťažovateľ podal 9. júla 2025 námietku zaujatosti proti členkám senátu krajského súdu 12CoP. Spis bol na rozhodnutie o námietke zaujatosti predložený najvyššiemu súdu 15. júla 2025, ktorý uznesením sp. zn. 7Nc/2/2025 z 22. júla 2025 sudkyne krajského súdu JUDr. Katarínu Slováčekovú, Mgr. Andreu Hadnagyovú a JUDr. Ľubicu Bundzelovú vylúčil z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na krajskom súde pod sp. zn. 12CoP/12/2025.

12. Podpredsedníčka krajského súdu vyhovelá žiadosti o predĺženie lehoty na vyhotovenie rozhodnutia do 31. júla 2025. Podľa pokynu v spise bol rozsudok krajského súdu z 2. júla 2025 doručovaný účastníkom konania 7. augusta 2025.

13. Uznesením ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 584/2025 z 23. októbra 2025 bola ústavná sťažnosť sťažovateľov prijatá na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia práv tak, ako to je uvedené v bode 1 tohto nálezu, a vo zvyšnej časti odmietnutá. V čase prijatia označeného uznesenia boli obe sťažovateľky maloleté, a preto im bol za existencie stretu záujmov medzi nimi a sťažovateľom ako ich otcom zároveň ustanovený na konanie pred ústavným súdom kolízny opatrovník.

14. V čase meritórneho rozhodovania ústavného súdu o ústavnej sťažnosti dosiahla sťažovateľka ■■■■■ plnoletosť, vzhľadom na čo odpadol dôvod jej zastúpenia kolíznym opatrovníkom. Pre úplnosť ústavný súd dodáva, že vo vzťahu k menovanej sťažovateľke bol naplnený materiálny obsah jej zastúpenia kolíznym opatrovníkom, keďže po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie (v čase pred dosiahnutím plnoletosti menovanej sťažovateľky) bol tento vyzvaný na vyjadrenie sa k ústavnej sťažnosti, a tým aj poskytnutie adekvátnej pomoci menovanej sťažovateľke napĺňajúcej právo na právnu a inú pomoc v konaní pred ústavným súdom. Vzhľadom na uvedené skutočnosti nebol dôvod v tomto štádiu konania po vyjadrení kolízneho opatrovníka trvať na požiadavke právneho zastúpenia, ktoré by bolo v konkrétnych okolnostiach veci len formálnym aktom bez reálneho dosahu na právne postavenie menovej sťažovateľky.

II. Argumentácia sťažovateľov

15. Sťažovatelia argumentujú, že krajský súd koná neefektívne, neekonomicky a nesústredene, čo spôsobilo, že ani po takmer štyroch rokoch odo dňa podania návrhu nie je vec právoplatne skončená, čo nemožno s prihliadnutím na citlivosť predmetu konania akceptovať. Sťažovatelia argumentujú, že vec uloženia výchovného opatrenia nie je právne a ani skutkovo zložitá, pričom sťažovatelia neprispeli žiadnymi procesnými úkonmi k prieťahom v napadnutom konaní. Sťažovateľ zvyrazňuje svoje aktívne konanie a dodržiavanie procesných povinností.

16. Podľa sťažovateľov je nutné prihliadnúť aj na skutočnosť, že návrh bol podaný 7. januára 2021 v rámci odvolacieho konania, pričom len z dôvodu právneho názoru odvolacieho súdu bolo iniciované samostatné konanie.

17. Sťažovateľ v konkrétnostiach poukazuje na odôvodnenie obsiahnuté v rozhodnutí dovolacieho súdu, ktorý odvolaciemu súdu vytkol, že sa nedostatočným spôsobom vysporiadal s jeho tvrdeniami, ktoré nemožno označiť ako nepodstatné. Zrušenie meritórneho rozhodnutia odvolacieho súdu najvyšším súdom je podľa sťažovateľa prejavom neefektívnej činnosti. Po vrátení veci navyše krajský súd nevykonal žiadne úkony s výnimkou nariadenia pojednávania.

18. Z dôvodu nerozhodnutia vo veci výchovného opatrenia a neodborného a nespravodlivého zásahu súdu došlo k rozvratu vzťahov medzi maloletými sťažovateľkami a sťažovateľom. Sťažovateľ pritom nemôže podať ďalší návrh na nariadenie výchovného opatrenia (prekážka *litispendencie*), čím sa znemožňuje ochrana výkonu jeho rodičovských práv a maloletým sťažovateľkám zase znemožňuje požívať právo na rodičovskú starostlivosť. Nerozhodnutie vo veci bráni aj rozvoju ďalších súrodeneckých vzťahov a vzťahov so starými rodičmi.

19. Závery obsiahnuté v nálezoch ústavného súdu vo veci predchádzajúcich ústavných sťažností (II. ÚS 406/2020 a III. ÚS 488/2022) sú podľa sťažovateľov relevantné aj v tejto veci, keďže stav porušenia hmotných práv z dôvodu nerozhodnutia vo veci výchovného opatrenia stále trvá.

20. Sťažovateľ sa fakticky nedokáže domôcť svojich rodičovských práv, keďže maloleté sťažovateľky sú následkom dlhodobého odlúčenia a jednostranného výchovného pôsobenia matky nastavené proti sťažovateľovi negatívne.

21. Priznanie primeraného finančného zadostučinenia sťažovateľa odôvodňujú skutočnosťou, že súdne konanie nie je takmer po štyroch rokoch skončené, pričom ide o prednostné konanie s ohľadom na jeho predmet.

22. V reakcii na rozhodnutie najvyššieho súdu o vylúčení sudkýň krajského súdu rozhodujúcich v jeho veci sťažovateľ konštatuje nezákonnosť meritórneho rozhodnutia, ktorého nápravy sa bude dovolávať v dovolacom konaní s očakávaným výsledkom zrušenia veci, čo povedie k opätovnému predĺženiu napadnutého konania. Z vlastných vyjadrení vo veci konajúcich sudkýň uzatvára, že ich cieľom bolo vec prejednať a rozhodnúť v takom horizonte, aby sa vecou znova nemuseli zaoberať, keďže odpadne dôvod konania (maloleté sťažovateľky dosiahnu plnoletosť), čo je neakceptovateľné.

III.

Vyjadrenia krajského súdu, zúčastnenej osoby, kolízneho opatrovníka a replika sťažovateľa

III.1. Vyjadrenie krajského súdu:

23. Na výzvu ústavného súdu sa k ústavnej sťažnosti vyjadrila predsedníčka krajského súdu, ktorá bola zároveň vo veci sťažovateľov zákonnou sudkyňou, a to až do jej vylúčenia z prejednávania veci uznesením najvyššieho súdu z 22. júla 2025. Po prehľade procesných úkonov vykonaných vo veci sťažovateľov predsedníčka krajského súdu zdôraznila, že vo veci sa koná plynulo. Poukázala na nevyhnutnosť oboznámenia sa s vecou, pričom časový úsek, ktorý uplynul od opakovaného predloženia veci odvolaciemu súdu (január 2025) do rozhodnutia veci (júl 2025), nemohol spôsobiť vznik zbytočných prieťahov. Lehotu šiestich mesiacov považuje predsedníčka krajského súdu za plne zodpovedajúcu včasnosti rozhodnutia a zohľadňujúcu zložitosť veci.

24. K časovej hranici vo veci sp. zn. 12CoP/24/2023, ktorá mierne presahuje obdobie šiestich mesiacov, predsedníčka krajského súdu zdôraznila skutočnosť reformy súdnej mapy, ktorá spôsobila, že od 1. júna 2023 došlo k postúpeniu veľkého počtu nerozhodnutých vecí v rodinnoprávnej agende z Krajského súdu v Bratislave, čo ovplyvnilo aj rozhodovanie vo veci sťažovateľov.

25. K argumentácii sťažovateľov o rozvrate vzťahov medzi nimi predsedníčka krajského súdu uviedla, že zamietnutie návrhu na uloženie výchovného opatrenia nie je spôsobilé vyvolať rozvrat vzťahov medzi sťažovateľmi, keď z obsahu spisu je nepochybné, že vzťah otca a maloletých sťažovateľiek je dlhodobo narušený a opakovane bolo preukázané, že uloženie výchovného opatrenia nie je v záujme maloletých. Doplnila v tomto smere, že závery obsiahnuté v nálezoch ústavného súdu vo veci predchádzajúcich ústavných sťažností (II. ÚS 406/2020, III. ÚS 488/2022) nemôžu byť relevantné aj v tejto veci, keďže sa týkali postupu Okresného súdu Bratislava I v konaniach vedených pod sp. zn. 3P/15/2015 a 3P/57/2017.

26. Argumentáciu v bode 19 tohto nálezu považuje za subjektívnu a k priznaniu finančného zadosťučinenia opätovne dopĺňa, že odvolacie konania netrvali tak dlho. K námietke vylúčenia vo veci konajúcich sudkýň odvolacieho súdu predsedníčka krajského súdu zdôraznila, že námietku zaujatosti podal sťažovateľ až po vyhlásení meritórneho rozhodnutia, pričom zároveň prezentovala domnienku, že údajná zaujatosť odvolacieho senátu mala byť posúdená až v rámci prípadného dovolacieho konania. K samotným vyjadreniam sudkýň odvolacieho senátu bolo zdôraznené, že išlo o bezprostredné pocity reagujúce na skutočnosti prednesené maloletými sťažovateľkami pri zisťovaní ich názoru, ako aj na obsah vyjadrenia kolízneho opatrovníka. Verbalizovanie týchto pocitov pritom tvorilo len zlomok neverejnej porady a neovplyvnilo rozhodnutie odvolacieho senátu.

27. V závere svojho vyjadrenia predsedníčka krajského súdu konštatovala, že postupom odvolacieho súdu nedošlo k porušeniu práv sťažovateľov.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

28. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti, ktorá bola adresovaná odporkyni v napadnutom konaní (matke sťažovateľiek), nebolo v stanovenej lehote a ani do dňa meritórneho rozhodnutia reagované.

III.3. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka:

29. Na výzvu ústavného súdu na vyjadrenie k ústavnej sťažnosti reagoval kolízny opatrovník podaním z 27. októbra 2025, v ktorom akcentoval rešpekt rozsudku krajského súdu z 2. júla 2025, ako aj uznesenia ústavného súdu k prijatej časti ústavnej sťažnosti. V závere konštatoval, že sa k predmetnej veci vyjadrí na súdnom pojednávaní.

30. Podaním z 18. decembra 2025 ústavný súd opätovne vyzval kolízneho opatrovníka na vyjadrenie, pričom ho zároveň informoval s odkazom na § 58 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), že na podklade podaní účastníkov konania o ústavnej sťažnosti a predložených spisov následne rozhodne o tom, či vo veci prijatej časti ústavnej sťažnosti upustí od ústneho pojednávania.

31. Na opätovnú výzvu reagoval kolízny opatrovník podaním z 29. decembra 2025, v ktorom zdôraznil, že sa k veci vyjadril na súdnom pojednávaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 12CoP/24/2023, pričom sa opätovne stotožnil s rozsudkom krajského súdu z 2. júla 2025.

32. Vzhľadom na skutočnosť, že opätovné vyjadrenie z 29. decembra 2025 obsahovalo skutočnosti totožné s tými, ktoré kolízny opatrovník prezentoval už vo svojom vyjadrení z 18. decembra 2025, ústavný súd nepovažoval za nevyhnutné doručovať podanie kolízneho opatrovníka z 29. decembra 2025 na opätovné vyjadrenie sťažovateľovi.

III.4. Replika sťažovateľa:

33. Podaním z 27. novembra 2025 sťažovateľ opätovne akcentoval skutočnosti už uvádzané v ústavnej sťažnosti (body 16 a 22 tohto nálezu).

34. Sťažovateľ poukázal na to, že celková doba odvolacieho konania presahuje obdobie 3 rokov a 6 mesiacov, pričom celé konanie aj pred súdom prvej inštancie už trvá viac ako 4 roky.

35. V ďalšej časti sa sťažovateľ vyjadril k argumentácii týkajúcej sa vylúčenia sudkýň krajského súdu, ktoré považuje za opodstatnené.

36. Vyjadrenie kolízneho opatrovníka je podľa sťažovateľa prejavom jeho zlyhania, keďže v ňom nezaujal žiadne stanovisko k vzniku zbytočných prietahov, pričom len vyjadruje stotožnenie sa s nezákonným rozsudkom.

37. Sťažovateľ napokon poukázal aj na inkonzistentnosť v postupe ústavného súdu pri ustanovovaní kolízneho opatrovníka maloletým s prihliadnutím na skutočnosť, že predmetom konania je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, pri ktorom k žiadnemu stretu záujmov nedochádza (III. ÚS 488/2022).

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

38. Podstatou námietok sťažovateľov je existencia zbytočných prietáhov v odvolacom konaní, ktorého predmetom je rozhodnutie o návrhu na uloženie výchovného opatrenia. Sťažovatelia namietajú ako následok existencie zbytočných prietáhov aj porušenie hmotných práv na rodinný život a na rodičovskú výchovu a starostlivosť.

39. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov konania a obsahu súvisiaceho súdneho spisu je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich vecí bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote zaručených ústavou a dohovorom postupom krajského súdu v napadnutých konaniach:

40. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, ktoré je garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (m. m. II. ÚS 55/98, I. ÚS 28/01, I. ÚS 132/03, I. ÚS 65/04).

41. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť vecí, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu vecí) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

42. Predmetom napadnutého konania je rozhodovanie vo veci výchovného opatrenia, ktorého hmotnoprávnym podkladom sú ustanovenia zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

43. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti vecí, ústavný súd konštatuje, že konania s obdobným predmetom možno zaradiť k štandardnej agende všeobecného súdnictva. S prihliadnutím na predmet napadnutého konania, ktorým je uloženie výchovného opatrenia zabezpečujúceho komplexné riešenie narušených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, možno nepochybne usudzovať, že prejednávaná vec je skutkovo zložitejšia. Ústavný súd tu prihliadol aj na svoje závery vyplývajúce z už ním rozhodnutých vecí týkajúcich sa totožných účastníkov konania, v ktorých bol konštatovaný rozvrat vzťahov medzi sťažovateľmi (m. m. II. ÚS 406/2020, III. ÚS 488/2022).

44. Súčasťou prvého kritéria je aj povaha prerokúvanej veci. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na judikatúru ESLP, v súlade s ktorou ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok *de facto* rozhodnutie o otázke predloženej súdu“ (k tomu pozri rozsudok ESLP vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 9580/81, rozsudok z 8. 7. 1987, § 85). V rámci tejto požiadavky sa potom podstatne

mení aj pohľad na posúdenie prietáhov v predmetnej veci vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy, ktorého účelom je, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli čomu prebieha súdne konanie (m. m. II. ÚS 66/02, II. ÚS 80/2010).

45. Pri preskúvaní kritéria správania sťažovateľa ako účastníka napadnutého konania v procesnom postavení navrhovateľa ústavný súd konštatuje, že nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by odôvodňovala záver, že k predĺženiu napadnutého konania akýmkoľvek spôsobom prispel sťažovateľ svojím správaním. Rovnaký záver platí aj vo vzťahu k sťažovateľkám.

46. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným prietahom, bol postup krajského súdu. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej ustálenej judikatúry, podľa ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (m. m. II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08). Za neefektívnu činnosť, ktorá môže zapríčiniť porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd považuje aj nesprávnu, resp. nesústredenú činnosť všeobecného súdu (m. m. II. ÚS 33/99).

47. Súčasťou už stabilnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu je aj názor, podľa ktorého čas konania na inštančne nadriadenom súde v prípade zrušenia rozhodnutia z dôvodu nepreskúmateľnosti alebo inej procesnej vady majúcej za následok porušenie práva strany na spravodlivý proces ide na „vrub“ súdu, ktorému sa rozhodnutie zrušilo (m. m. I. ÚS 59/2023, I. ÚS 451/2022, I. ÚS 725/2024). V konkrétnych okolnostiach prejednávanej veci bol v poradí prvý rozsudok krajského súdu z 31. januára 2024 zrušený v rámci dovolacieho konania z dôvodu existencie vady zmätočnosti spočívajúcej v skutočnosti nedostatočného vysporiadania sa krajského súdu s tvrdeniami sťažovateľa, čo viedlo k porušeniu práva sťažovateľa na spravodlivý súdny proces.

48. Namietaná zmätočnosťná vada v postupe krajského súdu spôsobila, že vec sťažovateľa sa po viac ako dvoch rokoch od jej predloženia odvolaciemu súdu (august 2022) v januári 2025 opätovne vrátila krajskému súdu na rozhodnutie. Krajský súd vo veci síce opätovne rozhodol už v júli 2025, no s prihliadnutím na skutočnosť, že samotný návrh bol podaný v septembri 2021, nemožno akceptovať ani celkovú dĺžku napadnutého konania, ktorá v takej citlivej veci, akou je nepochybne rozhodovanie o návrhu na výchovné opatrenie pri existencii rozvrátených vzťahov medzi rodičmi a deťmi, predstavuje obdobie takmer štyroch rokov, pričom rozhodovanie odvolacieho súdu (zahŕňajúc aj dobu rozhodovania dovolacieho súdu) predstavuje takmer tri roky.

49. Sťažovateľ vo svojej replike poukázal na skutočnosť, že proti meritórnemu rozhodnutiu krajského súdu z 2. júla 2025 podal 22. októbra 2025 dovolanie, namietajúc okrem iných aj existenciu vady rozhodovania odvolacieho súdu vylúčenými sudkyňami [§ 420 písm. e) Civilného sporového poriadku]. S prihliadnutím na skutočnosť rozhodnutia dovolacieho súdu o námietkach zaujatosti v merite veci konajúcich sudkyň krajského súdu, ktorým tieto boli z rozhodovania vo veci vylúčené (bod 11 tohto nálezu), avšak bez toho, aby ústavný súd prejudikoval rozhodnutie vo veci dovolania smerujúceho proti rozsudku krajského súdu z 2. júla 2025, ktoré podal sťažovateľ 22. októbra 2025, je viac než dôvodné očakávať, že tak, ako to tvrdí samotný sťažovateľ, uvedené

povedie k opätovnému predĺženiu napadnutého konania zrušením meritórneho rozhodnutia krajského súdu (prvá veta bodu 22 tohto nálezu).

50. Zohľadňujúc skutočnosť neefektívneho postupu krajského súdu, ktorá si vyžiadala opätovné rozhodnutie vo veci odvolania, a prihliadajúc na celkovú dobu odvolacieho konania, ktorá v citlivej veci starostlivosti súdu o maloletých presiahla obdobie 3 rokov, a prihliadajúc na existujúce dôvodné očakávanie opätovného prejednanie odvolania (bod 49 tohto nálezu *in fine*), ústavný súd dospel k záveru, že postupom krajského súdu v napadnutých konaniach došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie ich veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva sťažovateľov na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 1 výrokovej časti tohto nálezu.

51. Už len pre úplnosť k argumentácii sťažovateľa, ktorou spochybňuje nutnosť zastúpenia sťažovateľiek kolíznym opatrovníkom s odkazom na predmet konania, ktorým je rozhodovanie vo veci zbytočných prietahov, ústavný súd zdôrazňuje, že v takých citlivých konaniach, akými sú nepochybne konania vo veci starostlivosti o maloletých, je nevyhnutné zohľadňovať okrem predmetu konania aj konkrétne okolnosti prejednávanej veci, ktoré v odôvodnených prípadoch môžu viesť k záveru o tom, že stret záujmov medzi rodičom a maloletým dieťaťom je daný, čo je dôvod na ustanovenie kolízneho opatrovníka. Tak to bolo aj v tu prejednávanej veci, v ktorej ústavný súd na podklade skutočností vyplývajúcich zo súdneho spisu, ako aj z jeho predchádzajúcich rozhodnutí (II. ÚS 406/2020, III. ÚS 488/2022) identifikoval dlhodobu pretrvávajúcu nepriaznivú vzťahy sťažovateľa so sťažovateľkami a ich jasne odmietavý postoj k nemu, čo viedlo ústavný súd aj s prihliadnutím na predmet konania o ústavnej sťažnosti, ktorým je (aj) rozhodovanie vo veci namietaného porušenia práv na súkromný a rodinný život a na starostlivosť rodičov, k záveru o tom, že stret záujmov vyžadujúci si intervenciu kolízneho opatrovníka je daný.

IV.2. K namietanému porušeniu práv na súkromný a rodinný život a práv na výchovu a starostlivosť rodičov zaručených ústavou, dohovorom a Dohovorom o právach dieťaťa postupom krajského súdu v napadnutých konaniach:

52. Sťažovatelia namietajú v priamej príčinnej súvislosti s porušením práv na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a na prejednanie záležitosti v primeranej lehote aj porušenie ďalších práv hmotnoprávneho charakteru spočívajúcich v ochrane rodinného a súkromného života, ako aj v ochrane výchovy a starostlivosti rodičov.

53. Ústavný súd nezistil takú intenzitu zbytočných prietahov v napadnutom konaní, ktorá by mala za následok zásah do samotnej podstaty označených hmotných práv a umožňovala prijať záver o porušení označených práv sťažovateľov. K uvedenému záveru dospel ústavný súd aj zohľadnením skutočností, na ktorú poukazuje aj samotný sťažovateľ, a to že ťažko sanovaný rozvrat vzťahov medzi sťažovateľmi už bol konštatovaný v predchádzajúcich rozhodnutiach ústavného súdu (II. ÚS 406/2020, III. ÚS 488/2022), no ako dôsledok postupu Okresného súdu Bratislava I v konaniach vedených pod sp. zn. 3P/15/2015 a 3P/57/2017, t. j. nie v priamej príčinnej súvislosti s postupom krajského súdu v napadnutých konaniach, ktorých predmetom bol návrh na nariadenie výchovného opatrenia.

54. Vylúčenie možnosti vyslovenia porušenia sťažovateľmi označených práv zaručených ústavou, dohovorom a Dohovorom o právach dieťaťa vedie k záveru o nevyhovení ústavnej sťažnosti v relevantnej časti tak, ako to je uvedené v bode 4 výrokovej časti tohto nálezu (§ 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde *a contrario*).

V.

Príkaz vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

55. Vzhľadom na to, že vo veci krajský súd meritórne rozhodol rozsudkom z 2. júla 2025 (právoplatným 22. augusta 2025), pričom o dovolaní proti citovanému rozhodnutiu odvolacieho súdu nebolo zo strany dovolacieho súdu dosiaľ rozhodnuté, ústavný súd, vychádzajúc z právneho stavu existujúceho v čase rozhodovania o ústavnej sťažnosti, návrhu sťažovateľov na príkazanie krajskému súdu vo veci konať nevyhovel tak, ako to je uvedené v bode 4 výrokovej časti tohto nálezu.

56. Ústavný súd napokon rozhodol aj vo veci návrhu na priznanie finančného zadost'učinenia. Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

57. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadost'učinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadost'učinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

58. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti prejednávanej veci, berúc do úvahy čiastočnú skutkovú zložitost' veci návrhu na nariadenie výchovného opatrenia a prihliadajúc na neefektívnu činnosť krajského súdu v napadnutých konaniach, povahu a rozsah práv sťažovateľov, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj skutočnosť, že vec sťažovateľov patrí k tým, ktoré si zo strany všeobecného súdu vyžadujú promptné rozhodnutie, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadost'učinenia sťažovateľom každému v sume po 1 000 eur (bod 2 výrokovej časti tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadost'učinenia každému v sume 1 000 eur oproti navrhovanej sume 9 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľov nevyhovel (bod 4 výrokovej časti tohto nálezu).

VI.

Trovy konania

59. Ústavný súd priznal sťažovateľovi zastúpenému právnu zástupkyňou (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 1 423,75 eur. Priznal mu trovy právneho zastúpenia za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti a podanie repliky) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“).

60. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 1 157,52 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľa zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty vo výške 23 %. Celková suma náhrady trov sťažovateľa po jej navýšení o daň z pridanej hodnoty predstavuje 1 423,75 eur (bod 3 výrokovej časti tohto nálezu).

61. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je krajský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

62. Vzhľadom na absenciu právneho zastúpenia sťažovateľiek bolo vo vzťahu k nim bez právneho dôvodu o náhrade trov konania rozhodovať.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 9. januára 2026

Miroslav Duriš
predseda senátu